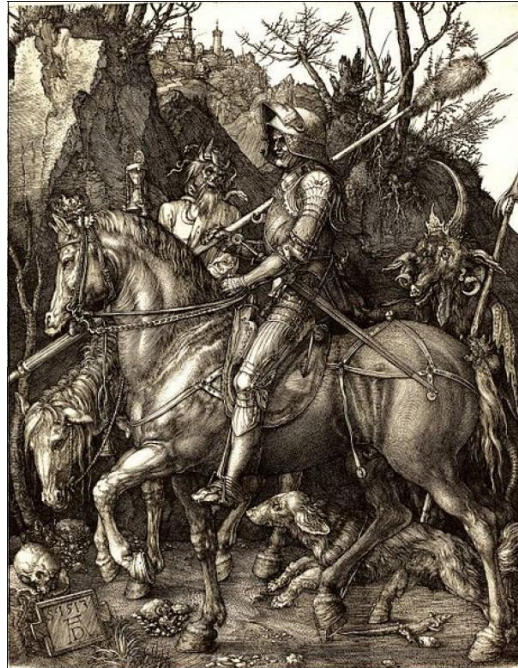

DRUGI O NAŠEM PRISTUPU MAČEVANJU

"Vitez, smrt i đavo", Albreht Direr, 1513.

Erazmo Roterdamski ovom bakrorezu posvećuje tekst:

***"Ne silazi s puta istinskog,
koliko god da je težak i kakve god se utvare isprečile na njemu."***

*

Reč **BUŠIDO** - *kodeks japanskih ratnika samuraja, doslovce znači "put ratnika"* (buši - ratnik; do-put; bu-rat) - "ratna staza".

Međutim, japanski ideogram "bu" znači takođe i prekid borbe, vraćanje mača u korice.

Bušido, dakle, istovremeno i doslovce znači ratnikov *"put mira"*.

Den Lasten ihre Kräfte brechen,
und böse Luste widerstechen.
Eiserner Kunst weit über Geld.
Kein Sieg muß ohne dieses Siegen
wevanders sich, muß unteiligen
Job=frönt thugleich die blinde Welt.

**"Pravi pobjednik pobjedjuje sebe.
Sile poroka poseći i loše žudnje probadati.
Umetnost je skuplja od zlata. Druga pobjeda nema vredosti. Ko mačuje drugačije mora izgubiti, i ako ga slep svet možda slavata." (Christoff Weigel, „Slike iz života staleža koji služe vladaru kao prijatelji i ratnici“, 1698)**

*

**"Dobar mačevalac izbegava svadju i borbu.
Boriti se znači ubijati.
Poenta je da ovu umetnost treba iskoristiti kao sredstvo za
napredovanje u proučavanju Puta.
Ukoliko se pravilno upražnjava, ona nam na delotvoran način pomaže da doprinesemo oplemenjivanju našega uma i duha." (Kimura Kjuho, 1763, japanski učitelj mačevanja)**

*

**"Misliti samo na pobjedu je bolest.
Misliti samo o upotrebi borilačke veštine je bolest (...)
U borilačkoj veštini je bolest ako ne ostavite iza sebe um borilačkih veština."
(Jagju Munenori, 1640, japanski učitelj mačevanja)**

*

"Veština mačevanja nije u tuči mačevima. Ljudi koji ne misle tako i zadovoljavaju se time da posle borbe napune stomake i nađu mesto na kome će da se izvale - predstavljaju obične skitnice (životinje) i ništa drugo..." (Mijamoto Musaši, 1645.)

*

**"Nije smisao da jedan sportista pobedi drugog kako bi se pokazalo ko je bolji već da se vežba i bude vežban od strane trenera da se bude bolji od sebe i nadmeće sa sobom a ne onim ispred sebe.
Smisao nije u upoređivanju nego u samorazvoju." (Viktor Frankl "Vapaj za smislom")**

*

"Mačevanje, borba sabljama ili upotreba luka i strele razvili su se iz potrebe ubijanja neprijatelja u odbrani ili napadu, ali se njihova izvorna funkcija gotovo izgubila a ta su umeća postala čista veština.

**Ona se praktikuje, na primer, u zen-budističkoj borbi sabljama, koja zahteva veliku veštinu, kontrolu celog tela i potpunu koncentraciju - kvalitete koje deli s umetnošću (...)
Zenovski majstor u borbi sabljama ne gaji želju za pobeđivanjem, ubijanjem ili destrukcijom, on ne mrzi.**

On se bavi izvođenjem čistog pokreta, a ako protivnik bude ubijen, to je zato što je sam "stao na pogrešno mesto". (Erih From, Anatomija ljudske destruktivnosti)

*

„Kad je reč o borilačkim veštinama njihovo upražnjavanje može biti samo učvršćivanje narcizma i želje da se naprosto bude bolji i jači od drugih.

Ali, na određenom stepenu sazrevanja, ova polazna motivacija dolazi u krizu i tada se postavlja pitanje dublje motivacije, s onu stranu svake pragmatike i samopotvrđivanja. Na tom stupnju, ili neposredno pre njega, izbijaju u prvi plan etičke i estetičke komponente veštine, tj. postaje podjednako važno - ako ne i važnije, zašto se i kako se nešto čini, a ne to šta se s time postiže ili može li se drugi pobediti i nadvladati (...)

**Borbena efikasnost se tako zapostavlja na račun estetike veštine, pojedine tehnike i pokreti se sve više udaljuju od funkcionalnih zahteva te se više vodi računa o eleganciji i lepoti, uz minimalnu upotrebu snage, nego o efikasnosti u realnoj borbi (...)
Više se ne radi o tome da se neko ubije ili pobedi, nego o tome da se pođe u borbu protiv samog sebe.**

Na toj stepenici borilačka veština nadilazi vlastitu pragmatiku i u njoj "svetovna" uspešnost gubi na značaju a ona postaje sredstvo samousavršavanja ili nadilaženja onoga što čini logiku i namenu borilačke veštine jer njen cilj i postaje transcendiranje svetovnog (...)

Pravi strelac tada ne gađa da bi osvojio kakvu nagradu, da bi pobedio niti da bi impresionirao druge. On gađa za Boga." (Dušan Pajin, Kultura tela i borilačke veštine, 1990)

*

**"Umeće borbe je tako podignuto na nivo umetnosti – savršenstva pokreta koji holistički kultivišu i oplemenjuju telo i duh čime pomaže u spašavanju ljudi od poluživota, tako što omogućava da vide kako slobodno i kreativno može biti ljudsko delovanje."
(Devidé, Japan, 2004)**

*

„Borilačke veštine nikad nisu imale za cilj prikazivanje pred publikom, ili zadovoljenja kriterijuma suđenja ili pobeđe nad protivnikom u takmičenju.

Ogromna većina majstora u budističkim i taoističkim manastirima, čak i u sekularnom društvu, nikad ne bi ni razmišljala o nastupanju na nekom takmičenju za medalju na Olimpijadi."(Lu,2008,vol.4:38)

*

"Zato većina onih, koji su se bavili i još se bave na pravi način borilačkim veštinama,

ove ne doživljava kao sport i vid zabave već kao veštinu i način življenja, što predstavlja mnogo širi kulturni kontekst, u koji su onda uključene i razne druge vrste veština i umetnosti
“(Aleksandar Filipović, Zašto borilačke veštine ne mogu biti sport).”

*

“Ako odgovaraš na aresiju čuvaj se da ne povrediš napadača jer od pogrešnog korišćenja svoje veštine trpećeš posledice.

Na svaki način pokušaj da izbegneš i ignorišeš agresivne, neraspložene i zle jer će se oni sami, pre ili kasnije na neki način, susresti sa svojom sudbinom.”

(Mao Junaji, Kodeks Bubiši, 1621.)

*

„Kako treba pobediti. - Dobra pobeda mora u pobeđenom izazvati radost, ona mora imati nečeg božanskog što ne postiđuje.”

(F.Niče)

MI O NAŠEM PRISTUPU MAČEVANJU

Zlatni krčag i kad se razbije ostaje zlato – vrlina i kad gubi ostaje vrlina.

Vredno preleće preko svega, pa i preko svojih poraza.

Zato *Ars virtutis causa* - VEŠTINA ZBOG VRLINE

a ne veština zbog pobeđivanja.

*

Pravila mačevalačkog dvoboja nalažu: ne sme se bosti protivnik dok je na zemlji ili kad mu ispadne mač, zabranjeno je nastaviti napad na ranjenog protivnika, zabranjeno je udarati balčakom u lice, nogom u prepone, bacati prašinu u oči..., a pravila sportskog mačevanja: zabranjeno je napadati posle „stoj“, zabranjeno je vređanje protivnika, zabranjeno je korišćenje dopinga, kažnjivo je pokrivanje rukom važeću površinu, kažnjivo je psovanje sudije, kažnjivo je varanje sa opremom...

Uistinu, sve to je ogroman korak u odnosu na vreme u kome takvih pravila borbe nije bilo, ali samo korak od divljačkog odsustva pravila ka mačevanju okovanom u stege koje na lancu drže zver varvarskog duha.

Još uvek se, dakle, izbegava učiniti jedan korak dalje i postaviti pitanje: Šta uopšte neko traži na zemlji, zašto nekog napadati kad je ranjen ili bez mača, činiti nešto čemu je cilj probadanje, zasecanje, presecanje, udaranje balčakom, bacanje prašine u oči, pokrivanje rukom važeće površine, napadati posle „stoj“, psovati, koristiti doping, varati... - zašto je uopšte u mačevanju potrebno nekog **POBEĐIVATI**, sa nekim se **NADMETATI** i **TAKMIČITI**?

Reč je, dakle, o pitanju: Da li je moguće mačevanje u kome je duh mačevaoca oslobođen varvarskih poriva, u kome ima sečenja i bodova - ali nema pogađanja, ima mačevanja - ali nema potrebe za udaranjem u prepone, bacanjem prašine u oči, pokrivanjem rukom važeće površine, psovanja, uzimanja dopinga..., nema potrebe za **TAKMIČENJEM** i **POBEĐIVANJEM**?

Postojanje mačevalačke veštine sve više pokazuje da jedno takvo mačevanje - kao *borilačka umetnost* i forma oplemenjujuće **TELESNE KULTURE**, a u duhu Ciceronove i Scipionove definicije čovečnosti (*humanitas*) kao velikodušnosti, ljubaznosti, civilizovanosti, kulture i umetnosti - suprotno svemu varvarskom i animalnom, ne samo da je moguće već i istorijski neizbežno.

*

**Tehnika mačevanja, svih borilačkih veština i veština uopšte nikad nije
ETIČKI neutralna.**

**Postoje načini upotrebe svake tehnike, pa i tehnike borilačkih veština,
koji su takvi da njihova etička nastrojenost vidljivo ili nevidljivo,
posredno ili neposredno, odmah ili kasnije se neizbežno okreće destruktivno protiv
nje same i onih koji je koriste.**

**I suprotno. Uvek postoji određena etička nastrojenost u korišćenju neke tehnike i veštine...
koja omogućava konstruktivni razvoj nje same i usavršavanje onoga ko je koristi.**

Tajna mačevanja, zato, nije u mačevanju samom već u tome kako se mačevanju **PRISTUPA.**

Tajna bilo koje veštine nije u veštini samoj već u pristupu njoj.

Tajna života nije u življenju već viđenju i pristupu životu.

Ključ svega nalazi se ne u činionicima već u odnosima, ne u vidljivom već nevidljivom.

*

**Ako "Kroz život se ne može proći bez mačevati se" (Antonio Maçado),
tada je sve borba i mačevanje.**

**No, tada se bore i mačuju i sami pristupi
borbi i mačevanju - to da li se boriš kao suparnik - protiv nekog,**

ili sa njim - kao saradnik, ili pored njega - kao saputnik, ili ispred njega - kao uzor,
ili iza njega - kao pomagač, ili ispod njega - kao zavidljivi pohlepnik,
ili iznad njega - kao velikodušni darodavac?
**SVAKA BORBA IZRAŽAVA UVEK NE SAMO NEKI PRISTUP PROTIVNIKU U BORBI - NEKU
ETIKU BORBE,
VEĆ I BORBU PRISTUPA PROTIVNIKA BORBI - BORBU ETIKA.**

*

Kakav odnos ima jedan čovek prema sebi, drugom čoveku i svetu oko sebe takav odnos ima i
kao mačevalac prema sopstvenoj veštini, njenom učenju,
vežbanju i primeni, učitelju, drugom mačevaocu, svom maču i sebi kao mačevaocu.
Svi ti odnosi, bio on svestan njih ili ne, su međusobno upleteni u jednu celinu istog karaktera
i duha čineći ETIKU njegovog življenja i BORILAČKU ETIKU njegovog mačevanja.
Nema, dakle, borbe u bilo čemu bez nekog pristupa borbi - etike borbe, pa i borbe etika.
Svaka ETIKA i BORILAČKA ETIKA, međutim, ma kakva bila, uvek je i neizbežno deo jednog
istog luka koji se kroz epohe napinje između dva kraja:
niskosti divljaštva i uzvišenosti plemenitosti čineći da iako
„Sve duše su besmrtne samo duše pravednika su i besmrtne i božanske.“(Sokrat)

*

U početku je mač sredstvo smrtonosne borbe mačevaoca sa protivnikom,
na kraju mač je sredstvo oplemenjujuće borbe mačevaoca sa sobom samim.
U početku je mač bio sredstvo konflikta, na kraju sredstvo saradnje - jer ko se bori samo sa
sobom taj je postigao mir sa drugima.
Mačevaoci, stoga, danas ne treba mačevima da se ubijaju niti da se nošeni ubilačkim
porivom prikriivenim pod eufemizmom "sport" uzajamno satiru oko pobeda.
Oni u svojoj veštini treba da se bore za suprotno - ono što prevazilazi takav svet i njegove
antivrednosti: za način mačevanja koji ih udaljava od
animalnog i varvarskog - kultiviše i oplemenjuje njih i svet oko njih.

*

Laici mačevanje izjednačavaju sa umećem ubijanja zbog čega obično
nemaju razumevanje za učenje ove veštine.
Prava veština i suština mačevanja, međutim, nije ubijanje jer
ubiti uvek znači na neki način biti i ubijen.
Ubiti mačem je izraz neukosti jer samo onaj ko ne zna da mačuje - ko ne vlada mačem
već mač vlada njim, u borbi mora da ubija.
Onome ko je dosegao izvrsnost veštine otud je pitanje majstorske ČASTI da u borbi
nadigra trivijalnost ubijanja.
On zato, kad je prisiljen na pravu borbu, mač ne koristi da postane ubica-samoubica
već za obeshrabrivanje, zaustavljanje, neutralisanje, onesposobljavanje,
razoružavanje, savladavanje ili ranjavanje protivnika.
Pravo učenje mačevanja kao borilačke veštine je zato uvek samo ono kome je vrhunac
znanja upotreba mača za plemenitost a ne ubijanja.
No, zreloom mačevaocu njegova veština, isto tako, ne služi
ni za takmičarska nadmetanja - mačevanje kao borilački sport.

**Mač nije igračka za dečije igre prestiža, slavljublja i taštine.
Zapravo, jer vrh majstorstva u svakoj delatnosti je uvek njeno pretvaranje u umetnost,
svakog zrelog mačevaoca najviše zanima mačevanje kao
borilačka umetnost (Martial Art) - mačevanje kao KULTURA oplemenjivanja
tela i duha mačevalaca,
njihovih međuljudskih odnosa i veštine same.**

*

**U mačevanju kao borilačkoj umetnosti mačevalac nije zaokupljen svojom pobedom i
prestižom već sadržajem i načinom zajedničkog mačevanja.
Njega ne zanima čija je akcija bolja nego sama akcija koja se izvodi. On ne haje za to ko je
bolji već ŠTA je bolje.
Njemu nije cilj da pobedi već dostigne lepotu
On ne izvodi razoružanje da bi pobedio protivnika već da bi **BESPREKORNO** izveo akciju
razoružanja.
On ne napada protivnika, kao u kompetitivnom mačevanju, da bi ga pogodio (pobedio) već
da bi **SAVRŠENO** sproveo zamišljenu akciju napada.
On ne izvodi odbranu da bi odbranio sebe već da bi jednu vrstu zaštite uradio sa
PERFEKCIJOM.
On u borbi ne napada protivnika već njegovu veštinu, i ne brani sebe već svoju veštinu... On
se ne bavi mačevanjem da bi sebe telesno, duhovno i duševno samousavršavao već
se mačevanjem bavi iz ljubavi prema ovoj veštini pa ga ta ljubav telesno, duhovno i duševno
usavršava.
Na tim malim skoro nevidljivim razlikama, jer "Đavo se uvek krije u sitnicama", **ODNOSA**
prema veštini i protivniku - finesi da jedan razoružava da bi pobedio
a drugi da bi izvrsno izveo razoružavanje... - da jedan u onom što čini misli o sebi a drugi o
svom posvećenju tome što čini, se temelji sve božansko i dijabolično,
sve varvarsko i kultivisano plemenitošću u veštini mačevanja i životu uopšte.**

*

**Potrebni su srčanost, veština i snaga da bi se naoružani protivnik mačem ubio.
Ali, prijatelju, mnogo više srčanosti, snage i veštine je potrebno da bi se naoružani protivnik
mačem samo ranio, razoružao, onesposobio,
ili se od njega načinio saveznik i prijatelj.
Potrebni su srčanost, veština i snaga da se mač koristi za
nadmetanje i pobeđivanje u takmičenju.
Ali, prijatelju, mnogo više srčanosti, snage i veštine je potrebno
da se mač koristi ne protiv drugog već sa drugim i za drugog a
protiv sebe - ne za pobeđivanje u borilačkom sportu već za
lepotu jedne borilačke umetnosti.
Potrebni su srčanost, snaga i veština da bi se živelo ratnički i viteški.
Ali, prijatelju, mnogo više ratničkog i viteškog je potrebno da se srčanost, snaga i
veština prefine, sublimišu i oduhove - postanu nešto uzvišeno i plemenito.
Lako je i jednostavno, dakle, u svemu pa i u mačevanju činiti
banalno i prizemno - kao životinja, ali je teško, prijatelju,
život trošiti za nešto vredno - činjenje
i dosezanje onoga što animalno i banalno nadilazi.**

*

*"Klica dželata nalazi se gotovo u svakom čoveku.
Međutim, ljudske i zverske osobine ne razvijaju se u njemu pojednako.
Ako nekom one druge, u svom razvitku, nadvladaju sve njegove ostale osobine, onda takav
čovek postaje strašan i nakazan."* (F. Mihailovič Dostojevski)

Postoje, zato, ljudi, grupe i kulture koji žive od tuče, vole borbu i krv.
Postoje ljudi, grupe i kulture koji se brane od njih - ali su isti kao i oni.
Postoje ljudi, grupe i kulture koji ne žive od tuče i ne vole borbu i krv ali su prinuđeni na njih
kako bi se odbranili i od prvih i od drugih - a koji se bore
tako da pri tome bude što manje tuče, borbe i krvi.
Postoje i ljudi, grupe i kulture koji ne žive od tuče i ne vole borbu i krv
ali se od napadača brane tako što mudrošću nalaze načine borbe sa kojima
pobeđuju bez tuče i krvi.

Sva ratna istorija sveta i sve borilačke etika postoje kroz dijalektiku
sredine i krajnosti ovih polova varvarstva i kulture.
Tu dijalektiku živi i veština mačevanja.

Otud postoje ljudi kojima mač i mačevalačka veština trebaju da bi pljačkali,
tiranisali, ubijali, osvajali i vladali - kao i isti takvi ljudi koji se od njih brane ubijanjem,
tiranisanjem, osvajanjem i pljačkanjem.

Postoje ljudi kojima mač i mačevalačka veština trebaju za
plemenitu odbranu - da prve i druge mačem odvrata, obeshrabre,
zaustave, razoružaju, onesposobe, savladaju, eskiviraju ili
rane - izbegavajući na sve načine da postanu ubice.

Postoje ljudi kojima mač i mačevalačka veština trebaju da bi se nadmetali, pobeđivali,
dominirali, osvajali medalje - činili isto što i svi prethodni - njihova braća,
ali preobučeno u "humanost" sporta - zamenu i vežbu za osvajanje,
ubijanje, vladanje ili odbranu.

Postoje, na kraju, i ljudi s one strane svake ratobornosti napadanja,
odbrana ili nadmetanja a kojima mač više nije ni oruđe ubijanja ni nužno zlo ni
igračka za dečije igre pobedničke taštine.

Njih zanima TREĆE mačevanje i dostignuti ideal svakog pravog viteštva:
miroljubiva veština borilačke umetnosti i telesne kulture kojoj prilaze iz ljubavi što
oplemenjuje i usavršava međuljudske odnose,
telo, duh i dušu čoveka.

*

**Borilačke veštine, pa i mačevanje,
ne treba da se razvijaju kroz profanu upotrebu u svrhu korisne
upotrebljivosti – vezivanjem za realno (ubijanje ili takmičenje).**

**To je put koji vodi samo njihovoj tehničkoj banalizaciji i etičkoj varvarizaciji. Razvoj
borilačkih veština, pa i mačevanja, ne treba, dakle, da je pokretan biološkim već duhovnim u
čoveku – ne kretanjem prema prizemnom već idealnom u veštini.**

**Tek tada, kad borilačka veština postane tehnički obogaćena i etički oplemenjena – kad je
postala borilačka umetnost, ona može tako osveštenog, uzvišenog i kultivisanog karaktera
da se blagorodno spusti ka realnoj i profanoj upotrebi jer tada više neće biti varvarsko oruđe
borbe za razdor i rat već božansko oruđe borbe za harmoniju i mir.**

*

Kao što "*Pametni ljudi raspravljaju o idejama, prosečni ljudi o praktičnoj svakodnevici a neobrazovani jedni o drugima*" (Aristotel), tako i majstore mačevanja zanima da se mačevanjem bave samo kao veštinom samom - mačevanjem kao borilačkom umetnošću (Martial Art) a ne njenom praktičnom upotrebom za bojevo ili takmičarsko pobeđivanje, ili bavljenje drugim mačevaocima kao protivnicima.

Zato je Mijamoto Musaši - najveći mačevalac Japana, 1645. godine napisao: "*Učim od svog protivnika u dvoboju, i učenje je jedini razlog zbog kojega se borim*", a Kastl 1885. godine u istom duhu u svojoj knjizi podseća da: "*Još su majstori 16. veka pronikli u načelo koje se danas zanemaruje (...), da borci ne treba da se upoređuju i pridaju suviše važnosti pogocima (...) već da iz njih izvlače pouke.*"

*

Prvo se uči kako se borba vodi kroz sukob a zatim se uči kako se vodi kroz saradnju. To je ne samo zato što prvo je lako a drugo teško već i jer "*Ono što se kao najizvrsnije čini iziskuje, po prirodi, uvek i najviše vaspitanje.*" (Sokrat)

*

Ako u borbi gledaš samo da pogodiš onda nećeš gledati kako mačuješ. Tada nećeš ni pogoditi jer kao što tajna dobrog žongliranja nije u hvatanju - cilju, već u bacanju - putu, tajna pogađanja strelom nije u nišanjenju već natezanju i opuštanju luka..., tako i u mačevanju tajna pogađanja mačem nije u želji za pogotkom - cilju, već u načinu mačevanja i veštini - putu. Mačevalac koji u borbi gramzivo samo gleda da pogodi protivnika - cilj, a ne gleda KAKO mačuje neizbežno zaboravlja na mačevanje samo i veštinu - put i tada uvek i neminovno upada u bespuće.

*

Kao što cilj sviranja neke muzike nije kraj muzike već muzika što traje tako i cilj mačevanja nije pogodak već mačevanje. "*Sama borba nam čini zadovoljstvo – ne pobeda.*" (Paskal)
Svako, naime, može mačem naneti ubod ili sečenje na ovaj ili onaj način - čak i neuko dete, ali svako mačem ne ume od borbe stvarati MAČEVANJE.
U borbi mačevima u kojoj je jedini cilj pogoditi protivnika glavno sredstvo za to je da borba traje što kraće (da se protivnik pogodi odmah jednim pokretom) jer sa brojem pokreta raste i mogućnost da se bude pogođen.
U mačevanju u kome je, suprotno, cilj da se zajedno sa protivnikom POGODI VEŠTINA

glavno sredstvo za to je da borba traje što duže.
U takvom mačevanju, u kome je cilj AKCIJA a ne pogodak, pogodaka nema, ni okončanja a borba TRAJE... pretvarajući se u raskoš pokreta tela i mačeva.
Što je, dakle, mačevanje sa više pogodaka i kraće traje to je u njemu manje majstorstva jer svaki pogodak je neka greška, zamor ili neukost, pukotina i posustalost u veštini.
Pokušavati mačevati bez grešaka – pogodaka, bez pobeđe i bez poraza, boriti se u beskraj... je vrhunac umeća dva mačevaoca - umetnost.
Zato dobar učitelj i učeniku gubitniku i pobedniku u mačevanju govori isto - „ne valja“.
Dobrom učitelju valja samo učenik koji mačuje tako da niti gubi niti pobeđuje jer u mačevanju dobrih mačevalaca nema pobednika i poraženih pošto jedino veština sama može biti poražena ili pobednik.

*

*"Ima ljudi koji od svega stvaraju rat;
oni su pravi varvari jer hoće da sve što čine postane neka pobeđa."* (Gracijan Valtazar)
Takvi ljudi i mačevalačku veštinu gledaju samo na prozaično-prizeman način kao umeće kome je jedini cilj pobeđivanje u takmičenju ili ubijanju.
Mačevanje je, međutim, neko jednom nazvao "*dijalogom mačevalaca oštricama*".
Ako je tako tada i taj dijalog, kao i svaki dijalog, ne mora biti uvek svađa, prepirka i prostačko psovanje.
On može biti i razgovor iz zadovoljstva, polemika u zajedničkom proučavanju problema veštine, ali i majstorstvo govorništva, poezija ili pevanje što oplemenjuje dušu, telo i duh – dijalog oštricama doveden do jedne *borilačke umetnosti*.

*

U svemu, pa i mačevanju, postoje dve vrste boraca:
oni koji u borbi hoće po svaku cenu sačuvati sebe od protivnika i
oni koji u borbi hoće po svaku cenu sačuvati protivnika od sebe,
oni koji u borbi hoće vladati protivnikom i
oni koji u borbi hoće vladati sobom,
oni kod kojih je borba sredstvo nasilja i
oni kod kojih je borba sredstvo nenasilja,
oni koje u borbi zanima pobeđa
i oni koje u borbi zanima veština,
oni koji traže borbu što razdvaja i
oni koji traže borbu što spaja,
oni koje u borbi nosi animalno i
oni koje u borbi nosi ljudsko...,
dakle, oni koji u borbi traže samo sebe i
oni koji u borbi traže nešto veće od sebe.

*

Mačevanje je kao pisanje.
Prvo se uče pokreti tela i mača - slova.
Zatim se uči povezivanje tih pokreta u akcije - pisanje reči.

Nakon toga se uči povezivanje akcija - sklapanje rečenica.
Tek kada se mačevalac na ovaj način "opismenio" i počeo da spaja i povezuje
akcije u mačevanje - "piše",
pokazaće se da li je u duši prizemni kalfa i običan zanatlija ili umetnik:
da li u veštini piše praktično i prozaično ili umetnički i poetski.

*

Kod savladavanja i uvežbavanja tehnike mačevanja učeniku je prvo određeno
kako treba da počne i završi jednu radnju.
Kod savladavanja taktike on se bavi različitim primenama jedne iste tehničke
radnje - određeno mu je s kojom radnjom da počne ali ne i kako da je završi.
Dakle, dok se tehnika bavi elementima taktika se bavi opcijama,
dok se tehnika bavi zatvorenim taktika se bavi otvorenim,
dok je tehnika repetitivna taktika je inventivna,
dok tehnika zahteva disciplinu i poslušnost taktika zahteva slobodu,
dok se tehnika drži definisanog taktika se drži kreativnog,
dok tehnika traži stvarnost taktika traži IDEJU.
Pretposlednja faza u savladavanju mačevanja je, stoga, da se učeniku
ne određuje ni kako da počne ni kako da završi jednu radnju,
a poslednja i vrhunac da mu se više ne određuje ni radnja.
On je toliko sazeo da mu i radnja i njena realizacija postaju IDEJE.

*

Mačevalac *pragmatičar* ne gleda kako i šta čini u svom mačevanju
već samo kako da mu mačevanje bude za nešto
korisno i upotrebljivo.
On, dakle, dok mačuje ne misli o svojoj veštini već o tome kako da mu ona
za nešto služi, ne misli o mačevanju već o svojim interesima,
ne bavi se veštinom u sebi već sobom u veštini.
Pravo majstorstvo, međutim, u slikanju, pisanju, sviranju...,
pa i mačevanju, nastaje tek kad se slikar, pisac, svirač, mačevalac...
posveti tome što radi iz ljubavi
prema tome što čini a ne iz ljubavi prema sebi koji čini,
i tako čini čak i na štetu i po cenu sebe
koji čini.

*

Prijateljsko mačevanje sa kolegom pravim mačevima nije za svakog.
Takvo mačevanje traži mnogo više umeća i karaktera od mačevanja sa protivnikom u
dvoboju jer isti udarac sečivom koji protivnika ranjava ili ubija u
pravoj borbi kolegu ne sme uplašiti ili povrediti već ga
oduševiti, nadahnuti i **INSPIRISATI!**
Takav majstorski udarac ili bod mačem najteže je izvesti jer zahteva ne samo
naučenu tehniku rukovanja mačem i umeće samokontrole koje
vlada nad u borbi uobičajenim životinjskim nagonom destrukcije već i
dar za kreativno, inventivno i umetničko.
Zato je, spolja i sporedno gledano, mačevanje borilačka veština kojoj je funkcija
pobedjivanje protivnika ali u dubljem i suštinskom smislu ono je

borilačka veština kojoj je funkcija suprotna - pobeđivanje sebe, samokultivacija i telesno-duhovno oplemenjivanje.

*

**Loš mačevalac ne razlikuje običnu tuču mačevima od mačevanja.
On u mačevanju nalazi samo ono što u njemu budi nagone agresije pa tako i mačuje – samo da bi u skladu sa varvarskim načelom da „Može biti samo jedan“ zadovoljio svoj poriv da refleksom, instinktom i snagom pogodi, tuče i bude tučen, pobedi i pokaže sebi i drugima da je na vrhu.
Beskrajno je, međutim, vrednije mačevanje u kome mačevalac u borbi savladava to animalno u sebi i ispred sebe postajući čovek što ovu veštinu vidi i upražnjava sa drugim ciljem - kao oplemenjujuću telesnu kulturu i vrstu umetnosti.**

*

**Jedino geslo modernog vremena – „Brže, jače, više“ nije put koji vodi u vrsnost veštine već put u bespuće nestrpljenja, pohlepe i taštine.
Ako taj put nekog i odvede u neku veštinu to će biti samo tamna strana veštine jer tamna strana čoveka neizbežno donosi samo tamnu stranu veštine.**

*

**Nije toliko važno da zadatak ispuniš efikasno i uspešno koliko kakvim si se pokazao dok si ga ispunjavao.
U ispunjavanju možeš biti bezuspešan ali jer,
"Način na koji umiremo može učiniti vrednim čitav naš život" ("Bušido kodeks"),
ono kako si se nosio sa tim zadatkom može te izdignuti iznad svakog tvog neuspeha - kao onaj Spartanaca u Termopilima.
Isto tako, možeš uspešno ispuniti zadatak ali da sve što si pri tome činio je unizilo i tebe i tvoj uspeh.
Dobar učitelj, zato, jer pridaje najveći značaj tome kakav je učenik, uvek više promatra njega nego ispunjavanje zadatka koji mu je dao.
Ništa što nam život daje da činimo ne daje nam toliko radi ispunjenja nekog zadatka koliko nas radi - da bi razotkrio
ne da li nešto uspevamo ili ne uspevamo već ko smo i kakvi smo.**

*

**Početniku je važan samo pogodak – cilj, majstoru način na koji se pogađa – put.
Početnik mačuje zarobljen između pobeđe i poraza,
majstor slobodan – ne obazirući se na njih.
Početnik misli protiv koga će mačevati, majstor sa kim će mačevati.
Početnik vodi borbu, majstora borba vodi.
Početnik uživa u pobeđivanju, majstor uživa u mačevanju.
Početnik traži korist od veštine, majstor traži da veština ima korist od njega.
Zapravo... postoji samo jedna razlika između početnika i majstora:
početnik voli sebe u mačevanju, majstor voli mačevanje u sebi.**

*

Sve što čini jedan mačevalac pogrešno je ako je on sam pogrešan jer KAKO i ŠTA se čini zavisi uvek i od toga KO čini.

Zato niko ne može dostići izvrsno u mačevalačkoj ili bilo kojoj drugoj veštini, i životu uopšte, ukoliko ne radi istovremeno i na tome da i sam postane izvrstan.

Stoga mačevalac glavne napore treba da usmerava prvo ka radu na sebi a tek posle ka veštini, jer ON je taj koji veštinu uči.

Otud ako je mačevalac tu lenj i tu poklekne, neizbežno klone i njegova veština.

Neka u skladu s tim i tvoje mačevanje, uvek bude istovremeno i stepenište ka duhu i ličnim vrlinama jer najviše u bilo kojoj veštini je da ona postane put ka *vrlini* pošto "*Ne spašava veština već vrlina*" (Vladika Nikolaj).

*

Postoje dve vrste mačevalaca.

Prvi koje u borbi zanima vidljivo, opipljivo, spoljašnje, banalno, POBEDA, prestiž, dobit, pogađanje, brojanje, eliminacija... i za koje je mačevanje primarno reflex, instinkt i stvar tela – *pragmatika u veštini*.

Drugi su oni koje u borbi zanima nevidljivo, neopipljivo i unutrašnje - IDEJA, zamisao, način, izvođenje, promišljanje, taktika, invencija, veština, lepota... i za koje je mačevanje primarno stvar duha – *umetnost u veštini*.

Prvi, dakle, više cene pobedu od dobre borbe a drugi više cene dobru borbu od pobeđe, prvi gledaju sebe u veštini, drugi gledaju veštinu u sebi, prve zanima njihovo "ja" druge mačevanje...

Mačevalačka borba, svaka veština i život uopšte se uvek vode na raskršću ove horizontale i vertikale - na tački ukrštanja u ljudskom animalnog i božanskog.

*

Postoje pojedinci, grupe, kulture...

kod kojih je sav život i sve što u njemu čine, pa i njihovo mačevanje, kao u šumi sa zverima - samo vrtlog neprekidne borbe, suparništva, mržnje, podozrenja, konflikta, nadmetanja, prestiža, nasilja, otimanja, straha za sebe i svoje...

Za njih gde nema krvi da se pije, iz ruke ili rukavice, - nema ni života.

No, ima i ljudi, grupa, kultura - pa i mačevalaca, koji su sazreli i uvideli da suština, vrednost, lepota i veličina življenja, činjenja,

pa i mačevanja, nije u sukobu sa svetom i svime u njemu, već u veštini spajanja i harmonije - konstrukciji a ne destrukciji.

Oni su skloniji saradnji nego sukobu, finesi nego krajnosti, lepoti nego nadmetanju, davanju nego otimanju, majstorstvu, perfekciji nego pobeđivanju..., iskoračivanju iz sebe nego sebi.

I dok se prvi neprestano međusobno satiru ali i nasrću na druge, oni drugi, kao i sve stare i oplemenjene kulture koje su živele pored varvara, gledaju da imaju što manje posla sa njima, podižu granice i velike zidove,

ili pokušavaju duhom da upale iskru sazrevanja u njima
i oplemene ih kulturom.

*

Prava izvrsnost u nečemu nije rezultat nadmetanja sa nekim oko pobede
već delatnosti na stvari samoj.
Zato DOBAR slikar ne nastaje iz takmičenja sa drugim slikarom oko lepše slike već iz
toga što sam pokušava da dohvati ideju svoje slike u sebi.
DOBAR pesnik nije onaj koji piše pesmu da bi bila bolja od pesme drugog pesnika već
onaj što traži po beskraju pravu reč koja
se duboko krije u njemu. DOBAR muzičar nije onaj koji teži da svira bolje od drugog
muzičara već onaj koji sam pokušava da zadovolji svoje
uho svirajući savršenije nego što svira...
DOBAR mačevalac ne nastaje iz težnje da u borbi
dostigne i prestigne drugog mačevaoca već iz borbe sa sobom da pomeri
granice vlastite veštine.
Čovek u kome se ne nalazi MERA savršenstva utkana u njega samog,
koji nema i ne oseća u sebi idealno koje ga iznutra nagoni ka "boljem",
već mu stalno treba neko spolja i poređenje sa drugim - kao štaka za oslanjanje,
doseže uvek samo beznačajno, ma na kakav se pobednički tron popeo.
Najbolje uvek izmiče svakom ko najbolje nema sam u sebi pošto ništa savršeno ne
pripada onome kome savršenstvo već ne leži u njemu.
Izvrсно, dakle, ne nastaje iz poređenja i nadmetanja da
nečije nešto bude bolje od nečeg nekog drugog – taštine,
već iz težnje da delatnik iz sebe samog pruži
najviše što može kako bi nešto postalo
izvrstan, neponovljiv i neuporediv svet za sebe.
Pravi majstor bilo koje veštine, pa i mačevanja, zato uvek izbegava
nadmetanje i izvrsnost traži ne tako što prestiže i preskače druge već tako što sam trči
za sebe i sebe samog preskače.

*

U mačevanju kao *borilačkoj umetnosti*
mačevaoci nisu zaokupljeni svojom pobedom i prestižom već
sadržajem i načinom zajedničkog mačevanja.
Njih ne zanima KO i čija je akcija bolja nego ŠTA i koja je akcija bolja.
Tu nije cilj pobeda već dostizanje lepote i veštine.
Mačevalac tu ne izvodi razoružanje da bi pobedio protivnika već da bi
BESPRESKORNO izveo akciju razoružanja.
On ne napada protivnika da bi ga pogodio (pobedio) već da bi SAVRŠENO
sproveo ideju jedne akcije napada.
On ne izvodi odbranu da bi odbranio sebe već da bi jednu vrstu zaštite
uradio sa PERFEKCIJOM.
On u borbi ne napada protivnika već njegovu veštinu,
i ne brani sebe već svoju veštinu.
On se ne bavi mačevanjem da bi sebe telesno, duhovno i duševno
samousavršavao već se mačevanjem bavi iz ljubavi prema ovoj veštini pa ga ta ljubav
telesno, duhovno i duševno usavršava.
Na tim malim, skoro nevidljivim razlikama,
jer "Đavo se uvek krije u sitnicama",
ODNOSA prema veštini i protivniku – finesi da
jedan razoružava da bi pobedio a drugi da bi izvrсно izveo razoružanje... - da jedan

**u onom što čini misli o sebi a drugi o svom posvećenju tome što čini,
se temelji sve božansko i dijabolično, sve varvarsko i kultivisano plemenitošću u
veštini mačevanja i životu uopšte.**

*

**Pobednik je uvek kao napeti luk koga pobeda razapinje
između njegove gordosti s jedne strane i protivnikovog unižavanja s
druge strane - napinjući ga dok njegova taština i nadmenost
ne slome sve ljudsko u njemu.**

**Pobeda zato uvek ubija - pobeđenog na početku - pobednika na kraju,
pa „Kad se neka pobeda podrobno opiše, prestaje da se
razlikuje od poraza” - Sartr.**

**U mačevanju, stoga, ne teži da pobediš jedan svet već da stvoriš jedan svet,
ne da si bolji već drukčiji, ne da si u onome što činiš prvi već izvanredan,
"izvan-reda" - neuporediv.**

**Zato je Berđajev i napisao: "Slobodan čovek nije onaj ko je pobednik - ko gleda sa
visine, već onaj koji je zagledan u visine",
ali ne Ikarovske već Prometejske.**

**Pravi plesač, stoga, nikad ne igra za sebe - svoj prestiž,
svoju pobedu..., već za ples, pravi mačevalac mačuje za mačevanje...,
a mudar čovek živi ne za sebe već za život.**

*

**Prvi deo veštine mačevanja je
mehanika telesnih pokreta telom i mačem - *tehnika mačevanja*.**

**Drugi deo veštine mačevanja je umeće mačevanja bez tela i mača - *taktika*,
promišljanje, intuicija i iskustvo mačevaoca.**

**Dobro mačevanje, dakle, nije animalni refleksno-instinktivni impuls koji polazi iz
nogu i ruku i ostaje u njima već pokret koji polazi iz glave i osećaja šireći se na ruke i noge.**

**Početak zato učenje i praktikovanje mačevanja počinje sa radnjama
nogu i ruke: telesnim i vidljivim, a završava sa glavom i osećajem - netelesnim i nevidljivim
jer kod zrelog mačevaoca mač prati nevidljivo a ne nevidljivo mač.**

**Stoga je i rečeno da pre nego što ukrste dva mača majstori mačevanja uvek prvo ukrste dve
ideje – dva duha i dve duše.**

**Temelj mačevanja je biologija, refleks, automatika, rutina i TEHNIKA ali
majstorstvo u svakoj veštini, pa i mačevanju,
kruniše jedino njihova kreativna primena - POETIKA.**

*

**I kao što neko može graditi šupu ali i hram,
svirati dva akorda sa jednim ritmom ali i stvarati zvučnu katedralu simfonije
tako i jedan mačevalac može mačevati samo sa 2-3 banalne radnje efikasnosti
ali i stvarajući celu umetnost pokreta i ideja.**

*

**Borilačke veštine, pa i mačevanje, ne treba da se razvijaju
kroz profanu upotrebu u svrhu korisne upotrebljivosti – vezivanjem za
realno (ubijanje ili takmičenje).**

To je put koji vodi samo njihovoj tehničkoj banalizaciji i etičkoj varvarizaciji. Razvoj borilačkih vještina, pa i mačevanja, ne treba da je pokretan biološkim i svođenjem na telesno, animalni instinkt i refleks, kretanjem ka praktičnom i konačnom u vještini – njenom obezduhovljenju, već duhovnim u čoveku; ne kretanjem kroz *horizontalu* prizemnog i ograničenog već *vertikalnu idealnu* i neograničenog u vještini i mačevaocu samom.

Tek tada, kad je time borilačka vještina postala tehnički obogaćena i etički oplemenjena – kad se pretvorila u nepraktičnu, „nerealnu“ i „onostranu“ *borilačku umetnost*, ona može tako osveštanog, uzvišenog i kultivisanog karaktera da se blagorodno spusti ka „ovostranoj“, realnoj i profanoj upotrebi jer kao takva više neće biti divljačko oruđe varvarizacije čoveka već božansko oruđe njegovog oplemenjivanja.

*

Mačevalac treba neprestano da ima na umu da njegov mač, kao i bilo koji drugi predmet, postupak, reč, ideja, pogled..., ili bilo koja druga ljudska delatnost: tehnika, politika, sport, ekonomija, umetnost, religija..., se može koristiti i dobra i zla radi – upotrebljavati i zloupotrebljavati. Sve zato, pa i mačevanje, tek čovek ličnim izborom uzvišava ili unižava - daje mu predznak lepote ili gadosti. Iz tog razloga nikad ne treba biti obuzet onim čime nešto radimo – sredstvima, jer to je prvi korak skretanja na pogrešan put, već *vrednovanjima* i *premeravanjima šta njima činimo* – ciljevima zbog kojih činimo, a držeći se večnog aksioma kosmičke ravnoteža da zlo dobra nikad doneti neće. Clj mačevanja zato nikako nije ubijanje već *vještina* jer kako kaže Marin Držić „*Šta vredi znati mačevati kad svi mačevaoci su ili mrtvi ili leže po tamnicama?*“

Ali cilj mačevanja nije ni pobeđivanje u vještini jer iza strasti za pobeđivanjem nalazi se i gaji uvek skrivena agresija i želja za moći i porobljavanjem.

Samo i jedino ako je mačevalac valjan i plemenit čovek njegov mač i njegova vještina biće izvor vrsnog, vrednog i dobrog njemu i svetu oko njega.

*

Sve je više mačevalaca robova modernog sveta. Oni su obuzeti i opčinjeni materijalnim pa misle samo na sredstva i ono što imaju: mačeve, oklope, kacige, štitove, odeću, obuću... - gvožđuriju i krpe savremenog trgovačko-potrošačkog *business* sveta. Njih umesto da interesuje suština vještine, njihovo znanje i kako da blistaju u karakteru oni se upinju da blistaju u stvarima, opipljivim predmetima, kulisama, izgledu, fasadi - manekenstvo, maskiranje, prurušavanje i karneval promene identiteta nezadovoljnika sopstvenim identitetom. No, kao što svaki pravi majstor bilo čega uvek pridaje veći značaj onom biti nego imati - svom znanju nad svojim alatom tako i svaki pravi mačevalac ne hajje za to sa čime i u čemu mačuje već kakav je u sebi i kakva mu je vještina. Zato je Sokrat i rekao "... i kao što ne kažemo za konja da je dobar kad je dobro opremljen već kad je dobro naučen, tako i za čoveka (...) pa manje opterećuj sebe brigom oko onoga što imaš, već se brini za ono šta si, kako bi mogao onoliko koliko je to moguće postati bolji."

*

**U nečijem mačevanju može biti svega:
brzine, okretnosti, snage, tehnike, taktike, efikasnosti,
pobeđivanja..., ali ako nema lepote, plemenitosti i vrline
ono će uvek biti samo divljaštvo varavara a ne veština čoveka.
U svemu se delanje s duhom razlikuje od delanja bez duha
jer ništa ne vredi imati sve ako se nema i ono što
svemu daje vrednost.**

*

**Ne raditi isto što rade svi već biti različit i imati SVOJ stil, jer stil nije sve
ali bez stila sve je ništa, a modu - ono što
izjednačava, videti kao nedostatak i izazov za prevazilaženje
oduvek je bio zahtev u bilo čemu svakog plemenitog karaktera.
U veštini i životu misliti, osećati i delati drukčije od
običnog i svih - ići sopstvenim putem a ne stalno u korak sa
većinom, kao po zvuku zajedničkog bubnja, - jer to nije
otmeno a i zaglupljuje, znači ne samo dostizati lepo,
vredno i uzvišeno već i razvijati sebe i život.
Tom duhu SLOBODE, RAZLIČITOSTI i BOGATSTVA treba težiti i
za njega se boriti po cenu svih odbacivanja, pritisaka, samoća i žrtava
kako u veštini življenja tako i u veštini mačevanja jer
"Moda je prolazna a jedino je stil večan." (Iv Sen Loran).**

*

**Ne vidi mačevalac početnik u mačevanju
isto što vidi i mačevalac majstor.
Pogled odozdo prema vrhovima je uvek drugačiji od pogleda odozgo prema niziji.
Zato mačevalac početnik od svoje veštine traži i u njoj nalazi jedno
a zreo mačevalac traži i nalazi nešto sasvim drugo.
Pogleda na veštinu mačevanja, stoga, ima onoliko koliko ima položaja i vidika
koje mačevaoci prolaze učeći je.
No, viđenje i razumevanje veštine od strane mačevaoca
se ne menja samo zato što se menja učenjem njegovo mesto u njoj
već i zato što se i on sam s proticanjem vremena menja.
Ovo važi ne samo za učenje mačevanja i svake druge veštine
već i za život čoveka u celini dok se kreće od
svoje mladosti preko zrelosti do starosti.**

*

**Borba dva loša mačevaoca daje pobednika ali pobednik zbog toga ne
prestaje biti loš mačevalac.
Takođe, DOBAR mačevalac može da izgubi od lošeg - da
"pobedi onaj ko mačevati ne ume onoga ko mačevati zna" (Makijaveli) jer *"niko nije tako
dobro potkovan da ne bi mogao da se oklizne"* ili jer *"i veliki Homer nekad zadrema"*.
Vreme sobom nosi sve i život ni u čemu nikom i ni za šta ne daje garancije.**

Dobar mačevalac nije, dakle, dobar po tome što efikasno pobeđuje
jer on ostaje dobar i kad gubi.
Loš mačevalac nije loš po tome što gubi jer on ostaje loš i kad efikasno pobeđuje.
Nešto nije DOBRO jer pobeđuje već zato što je DOBRO.
Nešto nije LOŠE zato što gubi već zato što je LOŠE.
"Mali čovek je i na vrhu mali, gorostas je velik i u jami."
Mera dobrog i lošeg, dakle, nije u pobeđivanju, gubljenju, nadmetanju,
uspešnosti, nije u relaciji i divljaštvu tuče već s one strane svakog
spoljašnjeg poređenja i u unutrašnjosti svakog čoveka i mačevaoca ponaosob;
kad se kruna nosi u sebi a ne na glavi.
Zato uvek
"Pokušaj da ne budeš čovek od uspeha već čovek od vrednosti" (Ajnštajn)

*

Svakog trenutka treba raditi na oplemenjivanju krvoločnih tehnika borbe
jer svaka veština koja je sredstvo ubijanja i sakaćenja,
usmerena ka neskladu i destrukciji se uvek i neizbežno na mnoštvo načina okreće protiv
onoga ko je koristi jer
"Ono što seješ to i žanješ."

*

Ima učenika koji brzo odustaju od učenja mačevanja ukoliko za kratko vreme
ne postignu uspešno "praktične rezultate".
Suštinu učenja i delanja, međutim, ne čini toliko korisni rezultat - dobit,
koliko stremljenje koje u bilo čemu ISPUNJAVA čoveka dajući njegovom životu smisao,
aromu i vrednost, jer, kako to kaže Gibran Kahlil: *"Čežnja za rajem je sama po sebi raj."*
Cilj učenja i delanja, dakle, nije uvek i samo neka upotrebna "korist" i "rezultat" već i
buđenje uzvišenog u čoveku kroz stremljenje nekud...,
do čega se možda nikad i ne može stići.
Stremljenja i ideje tako ljudsko postojanje ispunjavaju i oplemenjuju vodeći ga od vidljivog,
opipljivog, banalnog i prizemnog ka nevidljivom, beskonačnom i nedostižnom - od onog
dohvatljivog ka onom čemu se jedino možemo diviti.

*

U kompetitivnom mačevanju i življenju ljudi
se uvek vode "hajlenderskim" geslom KONFRONTACIJE:
"Može biti samo jedan".
Ovakav varvarski pristup mačevanju i životu njegove učesnike, međutim,
uvek osuđuje na prokletstvo neprekidne borbe „svih protiv svih“,
mržnju, razdor, gnev, nespokoj, nemir, suparništvo, pozorenje, progon i
nasilje u beskraj "odsecanja glava".
Nasuprot tome u nekompetitivnom mačevanju
i življenju ljudi se drže gesla SARADNJE:
"Contraria sunt complementa" - suprotnosti se dopunjuju.
Za njih sloga u borbi stvara dobro mačevanje i življenje jer:
*"Ono što je jedno drugom suprotno sjedinjuje se i iz različitih zvukova nastaje
najlepša harmonija..."* (Heraklit),
"Suprotne napetosti krajeva tek kad se spoje u lûk odapinju strele" (Lao Tse)
i *"Naspramni stubovi sjedinjeni u lûk drže građevinu"* (Mikelandelo).

*

**Neki tvrde da je prvi učitelj mačevanja bio djavo
jer je Kaina naučio da izvodi bod imbrokato, koji je ovaj iskoristio da ubije brata Avelja.**

To je, međjutim, polovična – djavolska istina.

**Kain je, zapravo, prvo bio učenik Boga, ali loš učenik jer
u imbrokatu nije težio božanskom – postizanju perfekcije i savršenstva
pokreta tela i mača – idealnom, već njegovoj banalnoj i koristoljubivoj zloupotrebi.**

**Tako je Kain, ne želeći da služi veštini i nedostižnom već da oni služe njemu,
upotrebio imrokato za ubistvo a ne za lepotu, plemenitost i samousavršavanje,
i zajedno sa svojim mačevanjem otpao od božanskog u djavolsko.**

**Na isti način su nastale ne samo dve vrste mačevanja, dve vrste mačevalaca
već i u svemu ostalom i dve vrste ljudi.**

I kao što čovek neizbežno tone u životinjsko ukoliko svoj život i ono što čini ne teži da

oplemeni uzdizanjem iznad prizemnog i banalnog,

tako i mačevalac ukoliko svoje mačevanje ne uzdiže prema lepoti i ideji

čiste veštine neizbežno sebe i svoje mačevanje srozava u varvarstvo.

**Sve se uvek i neizbežno degeneriše i propada u djavolsko ukoliko mu njegova
egzistencija ujedno nije i put za neku transcensdenciju.**

***„U svakom čoveku je i Bog
i đavo.“ (Fjodor M. Dostojevski)***

***"Da li ste vi potomci Getea
ili Atila?" (Romen Rolan)***

**Postoje ljudi vezani korenom za zemlju i okrenuti samo životu u toj
horizontali. No, postoje i ljudi korenom vezani za zemlju ali i okrenuti od zemlje –
vertikali, jer „Seti se da pogledaš gore u zvezde, a ne samo u svoja stopala.“
(Stiven Hoking).**

**Za prve je prizemno, realno i sam čovek mera svega – „samo ja, ovde i
sada“; za druge je mera svega idealno – veće od čoveka i traganje za većim od
sebe samog, jer, „Šta je čovjek, a mora biti čovjek. Tvarca jedna što je zemlja
vara, a za njega vidi nije zemlja“ (Njegoš).**

I sve što bilo ko čini on ogleda u tom dvolikom ogledalu – pa i svi mačevaoci svoju veštinu. Jedni je gledaju kroz profanu prizemnost u svrhu korisne upotrebljivosti i vezivanje za realno (ubijanje ili takmičenje), dakle, pokretano biološkim, svođenjem na telesno, instinkt i refleks, kretanjem ka praktičnom i konačnom u veštini – putem koji vodi njenoj tehničkoj banalizaciji i etičkoj varvarizaciji: njenom *obezduhovljenju*.

Drugi sve što čine, pa i veštinu mačevanja, ne gledaju u toj dimenziji *horizontale* već teže, pokretano duhovnim u čoveku i kretanjem prema idealnom i beskonačnom u veštini, putu koji vodi *vertikali* njenog tehničkog bogaćenja i etičkog oplemenjivanja – njenom *oduhovljenju*.

Za njih tek tada - kada je postalo nepraktična, „nerealna“ i „onostrana“ *borilačka umetnost*, mačevanje tako osveštanog, uzvišenog i kultivisanog karaktera, može se spustiti ka realnoj, „ovostranoj“ i profanoj upotrebi jer kao takvo više neće biti divljačko oruđe varvarizacije čoveka već božansko oruđe njegovog oplemenjivanja.

U svemu što čovek čini, oduvek i zauvek, na kraju, ipak, ostaju samo dva izbora: kultura ili divljaštvo, umetnost ili banalnost, božansko ili animalno, stvaralačko ili rušilačko, život ili ništavilo... - Donkijhotstvo i ispunjenost ili Raskoljnikovstvo, trivijalnost, bespuće, besmisao i praznina.

Misli preuzete iz knjige
„Dnevnik učitelja mačevanja“,
Aleksandar Stanković

